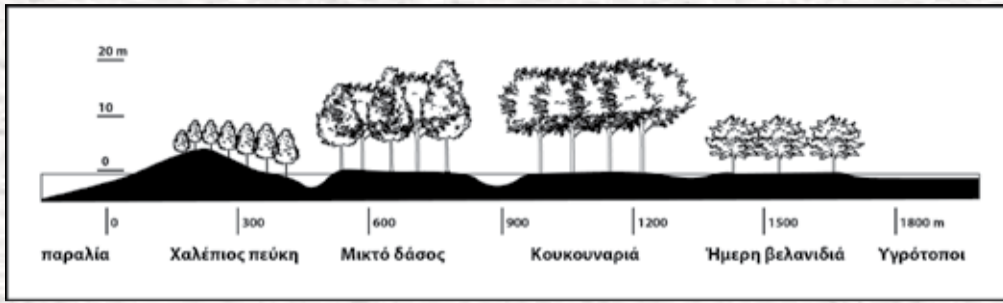

Δάσος της Στροφυλιάς

Η διαδοχή της δασικής βλάστησης στο δάσος της Στροφυλιάς (από Georgiadis et. al. 1990).

Στο βορειοδυτικό τμήμα του Εθνικού Πάρκου βρίσκεται το περίφημο δάσος της Στροφυλιάς, το πιο εκτεταμένο δάσος κουκουναριάς σε όλη την Ελλάδα και ένα από τα μεγαλύτερα στην Ευρώπη. Συνολικής έκτασης 22.000 στρεμμάτων, καλύπτει μία παραλιακή δασική λωρίδα μέσου πλάτους περίπου 1.250μ. με μικρά ή μεγάλα διάκενα και ξέφωτα. Κατά θέσεις μέσα στο δάσος, εντοπίζονται φυσικά ή τεχνητά κανάλια καθώς και γλυκά και υφάλμυρα λιμνάζοντα νερά, που συνθέτουν μία αλληλουχία υγρών και χερσαίων βιοτόπων υψηλής βιοποικιλότητας.

Το δάσος της Στροφυλιάς απαρτίζεται από τρία κυρίαρχα είδη δέντρων, την Κουκουναριά, την Χαλέπιο πεύκη και την Ήμερη βελανιδιά. Η Κουκουναριά, γνωστή σε όλους μας από το εδώδιμο καρπό της, είναι ένα ευαίσθητο είδος με περιορισμένη μεσογειακή εξάπλωση. Η χαλέπιος πεύκη εμφανίζεται αμιγής κυρίως κατά μήκος της αμμώδους παραλίας και των θινών. Στα εσωτερικά τμήματα του δάσους την διαδέχεται η κουκουναριά η οποία έτσι προστατεύεται από τους ισχυρούς ανέμους και την αλατότητα του θαλασσινού νερού. Τέλος, εμφανίζεται σε πολύ μικρή έκταση η Ήμερη βελανιδιά, υπολειμματική των εκτεταμένων δασών που κάλυπταν παλαιότερα την πεδιάδα της Δυτικής Αχαΐας.

Δάσος κουκουναριάς

Θέα από τα Μαύρα Βουνά

Αλμυρόβαλτος

Δρυοδάσος

Κουκουναριά

Τα σημαντικότερα είδη που συμπληρώνουν το τοπίο του δάσους είναι ο σχίνος, η μυρτιά, ο άρκευθος κ.α. Σε θέσεις όπου διασπάται η κομοστέγη αναπτύσσεται θαμνώδης υπόροφος από είδη που συνθέτουν μακία βλάστηση, φρύγανα και πολλά αγριολούλουδα. Σχηματίζονται επίσης ξέφωτα με υγρά λιβάδια και αλμυρόβαλτους, με χαρακτηριστικά φυτά το Βούρλο και την Αρμυρίθρα που σχηματίζει κόκκινα λιβάδια το φθινόπωρο. Δίπλα στα ρυάκια και τα κανάλια με γλυκό νερό αναπτύσσεται παρόχθιο δάσος με φράξο, φτελιά, λυγαριά και άλλα παρυδάτια φυτικά είδη, όπως η κοκκορεβυθιά και η κουτσουπιά.

Η πανίδα του δάσους περιλαμβάνει χαρακτηριστικά είδη των

Φωτ. Δάσους: Φ.Δ.Υ.Κ.Σ.

πεδινών μεσογειακών δασών, ενώ σημαντικό ρόλο στη σύνθεση της παίζουν και οι γειτονικοί υγρότοποι. Παρατηρείται μεγάλη ποικιλία ερπετών και αμφιβίων, όπως χερσαίες χελώνες, σαύρες και βάτραχοι, ενώ από τα θηλαστικά είναι κοινά ο ασβός και η αλεπού. Στο δάσος της Στροφυλιάς συναντώνται επίσης πολλά πουλιά όπως ο κούκος, ο τσαλαπετεινός, η κουκουβάγια, ο μελισσοφάγος κ.α.

Φωτ. ειδών: Πάρχας Γ. & Γούλα Α.

Μανιτάρι

Μελισσοφάγος

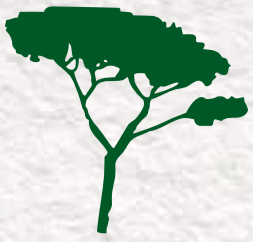
Κουκουβάγια

Κρασπεδοχελώνα

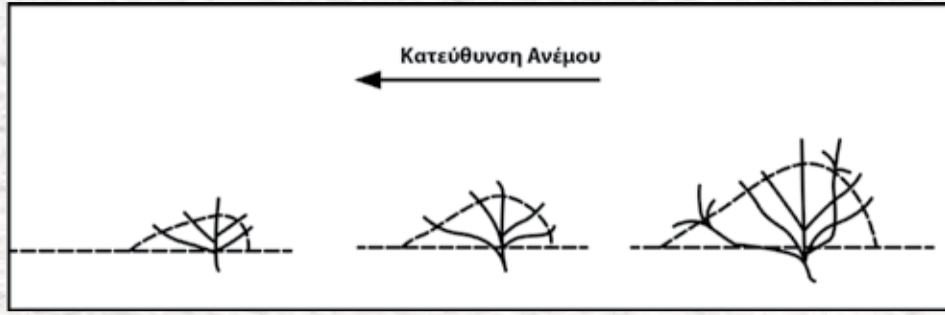

Ορχιδέα

φορέας διαχείρισης
**ΥΓΡΟΤΟΠΟΙ
ΚΟΤΥΧΙΟΥ - ΣΤΡΟΦΥΛΙΑΣ**

Αμμόλοφοι ή Θίνες

Δημιουργία αμμοθίνων

Όλο το δυτικό μέτωπο του Εθνικού Πάρκου προς το Ιόνιο πέλαγος καταλαμβάνεται από αμμώδη παραλία που αποτελεί φημισμένο τουριστικό προορισμό. Αυτό που την κάνει να ξεχωρίζει όμως, είναι το εξαιρετικά διαμορφωμένο σύστημα αμμολόφων που εκτείνεται σε μήκος 22 χιλιομέτρων από τα Μαύρα Βουνά μέχρι το Κοτύχι. Οι θίνες σχηματίζονται από θαλάσσια άμμο που μεταφέρεται από τα κύματα του Ιονίου πελάγους και στη συνέχεια συσσωρεύεται, με τη βοήθεια των δυτικών ανέμων γύρω από την βλάστηση που βρίσκεται εκεί.

Κανάλι Κέντρος

Φωτ: Φ.Δ.Κ.Σ.

Οι θίνες καταλαμβάνουν μια έκταση 2000 στρεμμάτων, μπορούν να φτάσουν σε ύψος έως 10 μέτρα και σε πλάτος από 20 έως 500 μέτρα. Είναι ένας σπάνιος και απειλούμενος τύπος παράκτιου οικοτόπου και διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο για ολόκληρο το οικοσύστημα του δάσους και των υγροτόπων. Αποτελούν φυσικό φίλτρο και αντιπλημμυρικό φράγμα για το αλμυρό νερό της θάλασσας, απορροφούν την ενέργεια των κυμάτων αποτρέποντας με αυτό τον τρόπο τη διάβρωση της παράκτιας ζώνης και προσφέρουν προστασία στην άγρια πανίδα και χλωρίδα.

Παραλία Καλόγρια

Αμμόλοφοι

Αμμόλοφοι

Παραλία Κουνουπελάκι

Κρίνος της άμμου

Θαλασσοσφύριχτης, φωτ.: Πάρχας & Γούλα

Αμμόλοφοι

Τα φυτά που ευδοκούν στις αμμουδερές παραλίες, είναι προσαρμοσμένα έτσι ώστε να μπορούν να αντιμετωπίσουν ένα περιβάλλον που χαρακτηρίζεται από δυνατούς ανέμους, υψηλή αλατότητα και έντονες διακυμάνσεις θερμοκρασίας. Για παράδειγμα, ο κρίνος της άμμου (*Panicum maritimum*) ελευθερώνει σποράκια που επιπλέουν στο νερό και μπορούν να ταξιδέψουν στη θάλασσα για πολλές μέρες και δημιουργεί κατακόρυφη ρίζα αναζητώντας νερό σε μεγάλο βάθος, ενώ η αμμοφίλα (*Ammophila arenaria*) μπορεί να αναπτύσσεται οριζόντια μέσω εκτεταμένων ριζωμάτων δυνητικά απεριόριστα.

Στις αμμώδεις παραλίες πλήθος ειδών φωλιάζουν, γεννούν και αναζητούν την τροφή τους, από παρυδάτια πουλιά όπως ο θαλασσοσφύριχτης (*Charadrius alexandrinus*) μέχρι την απειλούμενη θαλάσσια χελώνα *Caretta caretta*.

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Ταμείο
Περιφερειακής Ανάπτυξης

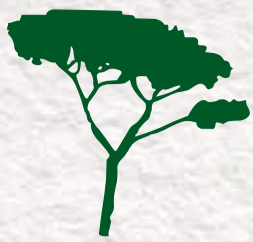
ΕΠΠΕΡΑΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Κάνουμε τις πράξεις,
ζούμε το αποτέλεσμα

ΕΣΠΑ
2007-2013
Ευρωπαϊκή Ένωση

Με την συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

φορέας διαχείρισης
**ΥΓΡΟΤΟΠΟΙ
ΚΟΤΥΧΙΟΥ - ΣΤΡΟΦΥΛΙΑΣ**

Θέα Εθνικού Πάρκου, φωτ. Πάρχας Γ. & Γούλα Α.

Μαύρα Βουνά, φωτ.: Πάρχας Ν.

Ασβεστολιθικοί λόφοι

Σημαντικός οικότοπος του Εθνικού Πάρκου είναι οι βραχώδεις πλαγιές των Μαύρων Βουνών. Βρίσκονται στο βόρειο τμήμα της περιοχής, μεταξύ των λιμνοθαλασσών Άραξος και Πρόκοπος. Έχουν ύψος που φτάνει τα 240 μέτρα και αποτελούνται από συμπαγή ασβεστολιθικά πετρώματα με εμφανίσεις μητρικού πετρώματος.

Το μεγαλύτερο μέρος της έκτασης των λόφων αυτών καλύπτεται από αραιά δάση ήμερης βελανιδιάς (*Quercus macrolepis*), από χαμηλή βλάστηση αειφύλλων-πλατύφυλλων και από φρύγανα. Χαρακτηριστικοί θάμνοι είναι ο σχίνος, το θαμνοκυπάρισσο, η αγριελιά, η κουτσουπιά, η γκορτσιά ενώ από τα φρύγανα απαντάται συχνά η ασφάκα. Η έντονη βόσκηση και οι περιοδικές καλοκαιρινές πυρκαγιές κρατούν την κυρίαρχη βλάστηση θαμνώδη και χαμηλή, αυξάνοντας έτσι το ποσοστό των φρυγάνων.

Μαύρα Βουνά, φωτ.: Φ.Δ.Υ.Κ.Σ.

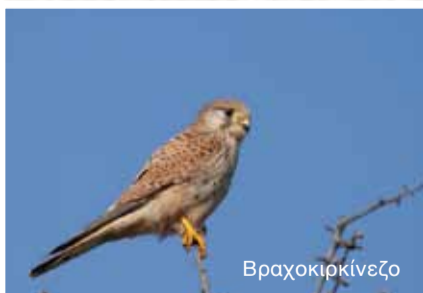

Τείχος Δρυμαίων, φωτ.: Φ.Δ.Υ.Κ.Σ.

Μαύρα Βουνά, φωτ.: Πάρχας Γ. & Γούλα Α.

Φιδαετός

Βραχοκίρκινεζο

Τρανόςασυρά, φωτ.: Φ.Δ.Υ.Κ.Σ.

Κενταύρια του Nieder

Οι ασβεστολιθικοί όγκοι των Μαύρων Βουνών είναι οι κύριοι τροφοδότες του δάσους σε γλυκό νερό ενώ αποτελούν ιδανικό βιότοπο για θηλαστικά όπως το τσακάλι και ερπετά, όπως η κρασπεδοχελώνα, καθώς και θέσεις φωλιάσματος για αρπακτικά πουλιά όπως το βραχοκίρκινεζο, ο φιδαετός, ο μπούφος και ο πετρίτης.

Πάνω στους ασβεστολιθικούς βράχους φιλοξενούνται ενδημικά της Ελλάδος είδη χλωρίδας. Εκεί αναπτύσσεται μία σπάνια στενότοπη ενδημική κενταύρια (*Centaurea niederi*), που προστατεύεται από την οδηγία 92/43 της Ε.Ε., τη Σύμβαση της Βέρνης και την εθνική νομοθεσία. Επίσης, η πετροραγιά (*Petrorraghia graminea*) είναι ένα ελληνικό ενδημικό φυτό που φύεται στους ασβεστολιθικούς βράχους των Μαύρων Βουνών, ανάμεσα στις συστάδες που σχηματίζουν τα φρύγανα. Τέλος, στην περιοχή της Καλόγριας συναντάται το κολχικό (*Colchicum parlatoris*), ένα φυτό ενδημικό της Πελοποννήσου.

Φωτ. ειδών: Πάρχας Γ. & Γούλα Α.

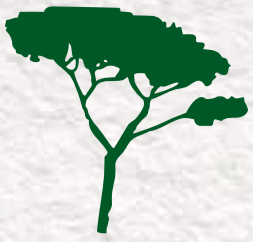
Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Ταμείο
Περιφερειακής Ανάπτυξης

Κάνουμε τις πράξεις,
ζούμε το αποτέλεσμα

Με την συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

φορέας διαχείρισης
**ΥΓΡΟΤΟΠΟΙ
ΚΟΤΥΧΙΟΥ - ΣΤΡΟΦΥΛΙΑΣ**

Υγρότοποι

Το Εθνικό Πάρκο Υγροτόπων Κοτυχίου - Στροφυλίας αποτελεί σήμερα το μεγαλύτερο υγροτοπικό σύστημα της Πελοποννήσου. Αναγνωρίστηκε ως Υγρότοπος Διεθνούς Σημασίας το 1975 και προστατεύεται από τη Σύμβαση Ραμσάρ. Οι υγρότοποι της προστατευόμενης περιοχής καταλαμβάνουν έκταση περίπου 15.000 στρεμμάτων και περιλαμβάνουν τις λιμνοθάλασσες Άραξος, Πρόκοπος και Κοτύχι, το έλος Λάμια καθώς και μη μόνιμες συγκεντρώσεις υφάλμυρων και γλυκών νερών που πλημμυρίζουν εποχικά.

Οι υγρότοποι αποτελούν σημαντικό ενδιαίτημα για την υδρόβια ορνιθοπανίδα, για πλήθος αμφιβίων, ερπετών και ψαριών, καθώς και για υδρόβια και αλόφιλα είδη χλωρίδας. Ο Άραξος, ο Πρόκοπος και το Κοτύχι αποτελούν τις τελευταίες μεγάλες λιμνοθάλασσες στη νοτιοδυτική Ελλάδα και στην Πελοπόννησο. Έχουν μέσο βάθος 1-1,5 μ. και παρουσιάζουν μεγάλη εποχική διακύμανση ανάλογα με την ετήσια βροχόπτωση. Η βλάστηση χαρακτηρίζεται από το Αγριοκάλαμο και το Ψαθί. Είναι πλούσιες σε ιχθυοπανίδα, γι' αυτό και υποστηρίζουν μεγάλο αριθμό διαφόρων ψαροφάγων ειδών ζώων, όπως πουλιά, νερόφιδα και το σπάνιο είδος θηλαστικού, τη Βίδρα. Παράλληλα, λειτουργούν και ως φυσικά, εκτατικά ιχθυοτροφεία και αποτελούν σημαντικό παραγωγικό πόρο για τους κατοίκους της περιοχής.

Έλος Λαμίας, φωτ: Φ.Δ.Υ.Κ.Σ.

Αργυροτσικνιάς

Μικροτσικνιάς

Νανογλάρονο

Νεροχελίδονο

Καλαμοκανάς

Φωτ. ορνιθοπανίδας: Πάρχας Γ. & Γούλα Α.

Οι υγρότοποι αυτοί αποτελούν σημαντικό τόπο για τη διαχείμαση, και αναπαραγωγή υδρόβιων πουλιών, πολλά από τα οποία είναι σπάνια σε άλλες περιοχές της Ελλάδας. Εκτός από τις μόνιμες επιφάνειες νερού, εξαιρετικά σημαντικές περιοχές για τα πουλιά αποτελούν οι εποχικά πλημμυριζόμενες εκτάσεις γύρω από τη λιμνοθάλασσα Πρόκοπο και το έλος Λάμια. Επίσης, καθώς βρίσκονται στον «μεταναστευτικό διάδρομο» της δυτικής Ελλάδας συγκεντρώνουν μεγάλο αριθμό υδρόβιων ειδών κατά την ανοιξιάτικη αλλά και τη φθινοπωρινή μετανάστευση.

Λ/Θ Πρόκοπος, φωτ: Φ.Δ.Υ.Κ.Σ.

Λ/Θ Πρόκοπος, φωτ: Πάρχας Νίκος

Εδώ φιλοξενούνται σε μεγάλους αριθμούς, καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, και τα εννέα είδων ερωδιών που εμφανίζονται στην Ελλάδα και στην Ευρώπη, με επικρατέστερα τον Λευκοτσικνιά, τον Σταχτοτσικνιά, τον Αργυροτσικνιά και τον Μικροτσικνιά που φωλιάζει στους καλαμιώνες. Άλλα είδη που αναπαράγονται εδώ είναι ο Καλαμοκανάς, το Νανογλάρονο και το Νεροχελίδονο. Οι υγρότοποι είναι επίσης σημαντικοί για το φύλλισμα της σπάνιας Βαλτόπαπιας, καθώς και για την παρατήρηση μεταναστευτικών πουλιών, όπως του Μαχητή, του Λασπότρυγγα, της Χαλκόκοτας καθώς και του Αργυροπελεκάνου

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Ταμείο
Περιφερειακής Ανάπτυξης

ΕΠΠΕΡΑΑ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Κάνουμε τις πράξεις,
ζούμε το αποτέλεσμα

ΕΣΠΑ
2007-2013
Ευρωπαϊκή Ένωση

Με την συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης